

Evropsko prvenstvo za juniorke
Zrenjanin i Niš, 2-13.9.2010.

Informacija o nekim temama
sa sudijskih sastanaka sa međunarodnim sudijama u Nišu

Uz izvinjenje što do sada nisam uspeo da se javim, pokušaću da vas izvestim o tome kako sam ja doživeo ono što se prethodne nedelje ovde dešavalo.

Prvi i drugi dan – nakon dolaska sudijske komisije u Nišu, koju sačinjavaju Fred Kreger, član sudijske komisije CEV i Ilija Iliev, ex officio član Sudijske komisije CEV, i osmoro sudija: Sabine Wite (GER), Agnješka Miklič (POL), Nurper Omar (TUR), Igor Provaznik (SVK), Stefano Ćezare (ITA), Zoltan Alder (HUN), Cristijan Wolf (SUI), Miroslav Milinović (CRO) - održan je sudijski sastanak na kojem su date instrukcije u vezi suđenja na Evropskom prvenstvu. Instrukcije su se odnosile na pravilo dva libera i novi protokol koji se prvi put primenjuje. Najavljeno je i testiranje sudija koje je održano sledeći dan. Na tom testiranju sudije su imale 45 minuta za 20 pitanja, od kojih su pet bili pismeni odgovori.

Na popodnevnom sastanku istog dana izvršena je analiza testiranja, gde je predsednik komisije Kreger podelio testove sudijama, a nakon toga na video bimu prezentovao ceo test i analizirao pitanje po pitanje. Na kraju toga je saopštio da su sve sudije imale preko 85% pozitivnih odgovora, te da su oni zadovoljni rezultatima testiranja. Na kraju drugog dana, pre praktične klinike, koja je održana u dvorani Čair, predsednički žiri i sudijka komisija su doneli odluku da jednog kolegu vrate kući, odnosno da ne učestvuje na Evropskom prvenstvu, iako je došao, sa obrazloženjem da je na medicnskom pegledu njegov body mas index prelazio 30, te da mu krvni i srčani pritisak nisu bili u granicama normale.

Treći i četvrti dan su održane sudijske klinike na kojima je ponovo predstavljeno pravilo dva libera: Libero L1 koji je upisan na listiću za početnu postavu, kao prvi libero, je dužan da na početku prvog seta stane u produžetku bočne linije kada drugi sudija kontroliše početne postavu ekipa, nakon prvog poena libero 1 i libero 2 se mogu zameniti posle svakog završenog nadigravanja.

Prilikom pogrešne rotacije, kada zapisničar pritisne sirenu da je greška učinjena, objašnjen je postupak drugog sudije, koji u tom trenutku treba da ode do zapisničkog stola, proveri stanje u zapisniku i stvarno stanje na terenu, a nakon toga zviždukom i sudijskim znakom pokaže poziciju grešku i ekipu koja će servirati, bez odlaganja (desila se situacija na utakmici koju je igrala naša reprezentacija na kojoj je trener Srbije izvršio dve zamene, nakon tih zamena naša ekipa je osvojila poen i posle dva servisa naše ekipe zapisničar je ustanovio grešku. Drugi sudija je reagovao, pravilno postupio, ali ga je tokom pauze koja je trajala više od dva-tri minuta, prvi sudija dva puta zvao da dođe do njega i objasni šta se desilo).

Kod dodira mreže bilo je instrukcija da se svira dodir isključivo gornjeg dela mreže, a onda je analizirana situacija: šta ako igrač-ica dodirne mrežu na delu kroz koji prolazi antena? - zaključak je bio da se to tretira indentično kao što glasi pravilo za dodir mreže.

Skoro na svakoj klinici gospodin Kreger i gospodin Iliev su opominjali sudije da igrače koji pozivaju brisače podizanjem ruke, a brisači uđu u teren i obrišu pod, moraju sankcionisati: kada se to prvi put desi na utakmici prvi sudija je dužan da pozove kapitena i prenese mu/joj da je samo prvi sudija neko ko može pozvati brisače da uđu (brisači ne ulaze u teren jer im je prvi sudija dao instrukcije pre utakmice o načinu obavljanja nohovog posla).

Svaki sledeći put pozivanje brisača od strane igrača/trenera biće sankcionisano u skladu sa pravilima koja tretiraju odugovlačenje.

Drugi sudija u toj situaciji nema pravo intervenisanja (osim u posebnim situacijama kada je to mnogo uočljivo i može da smeta igračima). Strogo je naglašeno da je velika greška ako drugi sudija ulazi u teren i proverava stanje podloge.

Peti i šesti dan, skoro ceo sastanak, koji je trajao više od dva sata, gospoda Kreger i Ilijev su objašnjavali važnost saradnje prvog sudije sa linijskim sudijama – kada u uzbudljivom nadigravanju, u kojem lopta pada na liniju, linijski sudija pokaže svoj znak, a prvi sudija se saglasi s njim, nikada ne treba odobravati glavom ili bilo kojim drugim gestom da je prvi sudija saglasan sa svojim kolegom, jer time pokazuje da je iznad njega - što narušava sliku timske saradnje.

Kada se linijski i prvi sudija razilaze u odlukama, ne treba pokazivati znake nervoze, neslaganja odmahivanjem glavom ili pokazivanja rukama da je prvi sudija neko ko je to video bolje a ne linijski sudija, jer od tog momenta sudijski tim više ne postoji – svakako da postoji u smislu prisutnosti, ali niko mu od tog momenta više ne veruje.

To isto znači da prvi sudija ne treba da pokazuje u smislu „ja sam video i promenio odluku linijskog sudije!“. Svoj autoritet će učvrstiti tako što će ponoviti sudijski znak bez isticanja.

Tehnika – autoritet suđenja: sudijama su prezentovani grafikoni koji označavaju koncentraciju sudije od davanja znaka za servis do kraja nadigravanja, koji sudija ponavlja tokom cele utakmice. Od momenta kada sudija da znak za izvođenje servisa i server udari loptu, kako se lopta približava mreži njegova koncentracija treba da raste, sve dok lopta ne izađe iz prednje zone. Nakon toga, po završetku nadigravanja, sudije treba da imaju period relaksacije sve do momenta novog znaka za izvođenje servisa. Ovo je istaknuto kao jedan od najznačajnijih činilaca za dobar tempo i autoritet suđenja.

Prilikom pete i šeste zamene, drugog tajm-auta ili određivanja novog kapitena u igri, ako trener tendenciozno ignoriše sudiju ili ako je u tom momentu zauzet davanjem instrukcija svojim igračima... drugi sudija će doći do produžetka linije napada i, ukoliko se to ignorisanje nastavi, dunuti u pištaljku i pokazati odgovarajući zvanični sudijski znak - bez obzira da li trener gleda sudiju ili ne.

Što se zamene tiče, tokom svi prethodnih dana insistirano je da ne treba biti striktan i insistirati na tome da npr, kada je dvostruka zamena u pitanju, oba igrača moraju biti u zoni za zamenu. Greška je ako drugi sudija ne odobri zamenu u situaciji kada jedan igrač stoji u zoni za zamenu a drugi je npr. 30 cm od zone a spreman je da uđe u igru. U tom slučaju drugi sudija će izvršiti prvu, a onda dozvoliti drugu bez odlaganja - u protivnom, to je unošenje nervoze i nepoverenja između sudija, trenera i igrača i „policijsko suđenje“, tj. kruto sprovođenje pravila.

Kod dosuđivanja zadržane lopte, prelaza iznad mreže, dvostrukog igranja i četiri odigravanja, prvi sudija mora u tim situacijama grešku dosuditi baš u momentu kad je učinjena, i to samo pod uslovom kada je 100 % siguran u grešku. U trenutku dosuđivanja treba pokušati da se ostvari blagi vizuelni kontakt sa igračem koji je pogrešio ...to će osigurati autoritet sudije.

U više navrata kod analize situacija koje se odnose na prethodno pravilo tumačen je značaj odbojkaškog slogana „pusti da lopta leti“, jer sudija je odgovoran za tok i prikazivanje lepote i atraktivnosti igre.

Sutra u Niš dolaze sudije i zvaničnici koji su bili u Zrenjaninu, tako da će sutrašnja klinika biti održana sa svim sudijama koje su određene za ovo takmičenje.

Na kraju bih istakao sjajnu saradnju, operativnost i atmosferu svih koji ovde učestvuju, uz mali podsetnik: ovo je jedno od retkih takmičenja održanih u našoj zemlji koje traje gotovo cele dve nedelje .

Srdačan pozdrav!

Ivan Lazarević,
međunarodni sudija
i jedan od sudijskih menadžera na EP

Niš, 10. septembar 2010.